

ZAKŁAD DIAGNOSTYKI OBRAZOWEJ**Pracownia RTG, USG, TK**

ul. Szpitalna 22, 34-200 Sucha Beskidzka, Blok B, II piętro.

godziny otwarcia: pon - pt 7:30-18:35**tel. 33 872 32 91**

Ustalona godzina badania jest orientacyjna i może ulec zmianie – pracownie diagnostyczne są pracowniami szpitalnymi, gdzie wykonuje się równocześnie badania u pacjentów w stanach zagrożenia życia.

Pacjent może odebrać wynik badania osobiście lub przez osobę upoważnioną (druk upoważnienia do pobrania w rejestracji).

Na życzenie pacjenta wydawane jest bezpłatnie zdjęcie na nośniku cyfrowym lub odpłatnie zdjęcie wydrukowane na kliszy (12 zł za jedno zdjęcie). Dodatkowa płytka na prośbę pacjenta podlega opłacie w wysokości 7,20 zł.

INFORMACJE dla pacjenta i lekarza kierującego

- Dzieci do badania RTG i TK powinny zgłaszać się z książeczką zdrowia w celu odnotowania informacji dotyczących napromieniowania.
- Pacjent powinien stawić się do badania z dowodem tożsamości oraz prawidłowo wypełnionym skierowaniem. Prawidłowe skierowanie musi być wypełnione czytelnie, jednoznacznie określać rodzaj badania, cel badania, przebieg choroby, rozpoznanie zgodne z kodem ICD10, posiadać pieczęć jednostki kierującej oraz pieczęć i podpis lekarza kierującego.
- Na badanie pacjent powinien dostarczyć poprzednie wyniki badań.
- Kobiety w ciąży powinny poinformować o swoim stanie personel wykonujący badanie. Wówczas ze względu na zdrowie dziecka, badania wykonywane są tylko w sytuacjach koniecznych, ratujących życie.
- Badanie RTG u kobiet należy wykonywać do 10 dnia cyklu.
- Badania RTG i TK wykonywane są tylko na podstawie skierowania, również w przypadku badań płatnych przez pacjenta wymagane jest skierowanie (np. bez uprawnień do refundacji).
- Na badanie TK oraz na dożylnie podanie środka cieniującego pacjent musi wyrazić pisemną zgodę.

USG

Badania pozwalające na ocenę stanu narządów jamy brzusznej (**USG MIEDNICY, USG JAMY BRZUSZNEJ**) wymagają wcześniejszego przygotowania.

W przeddzień badania nie jest wskazane picie alkoholu, kawy, napojów gazowanych, palenie papierosów. Posiłki powinny być lekkostrawne i niezbyt obfite. Należy też zażyć środek o działaniu odgazującym. **6 godzin przed badaniem nie wolno spożywać żadnych posiłków, soków, herbaty, kawy, a nawet palić papierosów czy żuć gumy. 3-4 godzin przed badaniem należy pić tylko wodę niegazowaną, napełniając pęcherz tak, żeby przed badaniem pacjent miał uczucie parcia na pęcherz.**

RTG

- Do badań takich jak **RTG KRĘGOSŁUPA, RTG JAMY BRZUSZNEJ, RTG MIEDNICY, UROGRAFIA** pacjent powinien zgłosić się na czczo (6 godzin przed badaniem nie wolno spożywać żadnych posiłków), po wypróżnieniu.

TOMOGRAFIA KOMPUTEROWA – TK

- W dniu badania należy dostarczyć poprzednie badania wraz z opisami.
- Badanie TK trwa około 15 minut i wykonuje się je zawsze w pozycji leżącej – w unieruchomieniu – w przeciwnym razie uzyskane obrazy będą nieostre i niemożliwe do oceny przez lekarza radiologa. W niektórych badaniach pacjent może być proszony o wstrzymanie oddechu na kilka sekund.
- **Ciąża jest przeciwwskazaniem do badania TK.**

BADANIA Z DOŻYLNYM PODANIEM ŚRODKA KONTRASTOWEGO

- Do badania z dożylnym podaniem środka cieniującego należy się zgłosić na czczo (około 6 godzin od ostatniego posiłku, można jedynie pić niegazowaną wodę). Nie należy jednak odstawiać dotychczasowo zazywanych leków, chyba że inaczej zaleci lekarz.
- Środek kontrastowy może wywołać reakcję alergiczną lub działania niepożądane (nudności, wymioty, uczucie gorąca, potliwość, świąd, zaczerwienienie skóry, pokrzywka, bóle naczyniowe, chrypka, kaszel, kichanie, niepokój, bóle brzucha, klatki piersiowej, kołatanie serca, obrzęk twarzy, wstrząs).
- U pacjentów, u których mogą wystąpić ostre reakcje lub w przeszłości wystąpiły umiarkowane lub ostre reakcje na jodowy środek kontrastowy, astma, alergia wymagająca leczenia farmakologicznego, należy rozważyć alternatywną metodę badania (bez podania jodowego środka) lub wziąć pod uwagę możliwość zastosowania premedykacji.
- Premedykacja: Premedykacja polega na podaniu doustnie leku prednizolon 30 mg (lub metyloprednizolon 32 mg) 12 godz. i 2 godz. przed podaniem środka kontrastowego. Dowody kliniczne na skuteczność premedykacji są ograniczone.
- W jawnej nadczynności tarczycy nie powinno podawać się jodowego środka kontrastowego.
- Pacjenci poddawani leczeniu jodem radioaktywnym nie powinni otrzymywać jodowych środków kontrastowych przez co najmniej dwa miesiące przed leczeniem.
- Należy unikać wykonywania badań obrazowych tarczycy z zastosowaniem izotopów przez dwa miesiące po wstrzyknięciu jodowego środka kontrastowego.
- Przed badaniem pacjent musi okazać wynik eGFR lub poziomu kreatyniny nie starszy niż 7 dni.
- Pacjent przed badaniem powinien być nawodniony. U pacjentów w grupie ryzyka reakcji niepożądanych dotyczących nerek (eGFR poniżej 45ml/min/1.73m^2) – należy rozważyć alternatywną metodę badania, odstawienie leków nefrotoksycznych lub powinno się odstawić metforminę na 48h przed badaniem, rozpocząć nawadnianie przed badaniem i kontynuować je po badaniu oraz określić eGFR w okresie 48-72h po badaniu.
- Karmienie piersią może być kontynuowane na normalnych zasadach, podczas podawania matce środków jodowych.
- Nie należy wykonywać badań biochemicznych próbek krwi i moczu, pobranych w okresie 24 godzin od podania środka kontrastowego, o ile nie są one konieczne.
- Pacjent po wstrzyknięciu środka cieniującego musi pozostać na terenie ZDO przez co najmniej 30 minut po badaniu.
- Szczegółowe informacje znajdują się w wytycznych ESUR na temat bezpieczeństwa środków kontrastowych.